

A SÍRÓ-NEVETŐ SZEMŰ KIRÁLY FIAI

Egyszer vót, hol nem vót, hetedhét országon is túl vót, az óperenciás hegyeken innen. Vót egy kis ház, kis ház mellett egy kemence, rétest süttek benne. Úgy láttam, min(t) most, ettem is belüle.

Vót egyszer egy király, annak a szeme egyik sírt állandóan, a másik meg nevetett.

Vót neki három fia, de mind a három má(r) jó legénkék vótak. És összehí(v)ta mindig az orvosokat, tudósokat, hogy hát állapítsák meg, hogy mér(t) az ű szeme egyik sír, másik nevet?

Egyik ezt mondta, másik azt mondta. Vót a faluba(n) aztán egy boszorkány-szüle.

— Na, még ezt is be kell hí(v)ni, ez talán valamit tud, többet, mint a többi.

El is hívták azt a vén boszorkánt, s azt mondja neki a király:

— Ha meg nem mondod, hogy mitű(l) sír az én szemem, és mitű(l) nevet az egyik, akkor azonnal kivégeztetlek!

— Hát én megmondom, felséges királyom, és orvosságot is tudok rá a(d)ni. De van három fiad, ezeknek kell elhozni az orvosságokat.

— Há(t) mondd meg, hogy hol van!

— Az orvosság ott van a tündérországba(n), a Tündérszép Ilonának a kastélyába(n). Ott van három korsó és egyikbe(n) ilyen víz van, a harmadikba(n) o(ly)an víz van, szóva(l) a másikba(n) ilyen, a harmadikba(n) meg, az szemvíz, amelyik a szemedet meggyógyítsa. Ez van ba(rú)l,

mikor bemegy akármelyik fiad oda, balrú(l), a leguto(l)só korszó, és sárgára van festve a korszó.

Na, jó(l) van. Behívja a király a fiait:

— Hát, tudjátok-e, mi az ujság, fiaim?

— Mi nem tudjunk.

— Azér(t) hívtalak benneteket, hogy melyitek vállalkozik elmenni tündérországba, Tündérszép Ilonához? Ott van az a szemvív, aki az én szememet meggyógyítsa. Nektek valamelyikteknek el kell menni, és abbul hozni.

— Hát mink elmehetünk, akármelyikünk is. Ha má(r) így van, akkor menjen szerre! Menjen legöregebb bátyánk! Es ha az nem jön vissza egy év múlva, akkor elmegyek én. Ha az se, én se gyüvök vissza, akkor elgyün az öcsénk. Hármunk közű(l) csak valamelyik meghozza ezt a szemvizet teneked.

Hát jó(l) van. Vállalkozott a legöregebbik, el is indú(l)t. Fölnyergeltek neki egy lovat, élelmet, pénzt; megindú(l)t, megy. Mendegél, hetedhét országon is túlért má(r). Amint megy, talá(l)kozik egy öreg bácsival. De az öreg bácsi, az má(r) o(ly)an öreg vót, hogy egy kosárba(n) vót má(r) a szakálla. Odaköszön:

— Jó napot kívánok, öregapám!

— Isten hozott, édes fiam! Hová indú(l)tál?

— Hát megyek tündérszép országba, Tündér Ilonához. Apámnak ez és ez a baja. Egyik szeme sír, a másik nevet. Hát onnan kéne szemvizet hozni, hogy meggyógyuljon a szeme.

— Hát én nem tudom az utat megmondani, hogy merre van, de mész még hét országon keresztül, akkor talá(l)sz még egy öregebb bácsit; az én bátyám. Annak má(r) szakálla két kosárba(n) van, az talán többet tud.

Hát megy a gyerek, megy. Elért hét országon körösztü(l). Odaér az öreg bácsiho(z), odaköszön:

— Jó napot kívánok, édes öregapám!

— Isten hozott, édes fiam! Mi járatbú(l) vagy?

— Hát, szeretnék elmenni tündérországba, Tündér Ilonának kastélyába, ott van a szemvíz, ami az apám szemét meggyógyítaná.

— Hát, fiam, még nagyon messze van. Én se tudom, hogy merre van az út, hanem az én bátyám, az öregebb éntülem, annak má(r) három kosárba(n) van a szakálla, az talán többet tud. Még hét országon köröszű(l) kell mened, az meg megmondja, merre van az út.

Elindú(l)t. Megy, megy a gyerek. Elért a hét országon köröszű(l), hát egyszer talál(l)kozik megin(t) az öreggel. Ott ül, de má(r) három kosárba(n) szakálla, nagyon öreg. Nagy bajsza ősz, fejr, mint a kender. Odaköszön:

— Jó napot kívánok, édes öregapám!

— Isten hozott, édes fiam! Mi járatbú(l) vagy?

— Hát erre járok, nem tudom, merre kell menni a tündérországba. Szeretnék elmenni a Tündér Ilonához, hogy hoznák szemvizet az apámnak a szeminek, mer(t) egyik szeme sír, a másik nevet.

— Hát én megmondom, fiam, hogy merre van. Ezen az úton mész, mész. És amint mész, bal kéz felű(l) majd talál(l)sz egy csárdát, ott majd néznek ki, nagyon szép lányok sokan, és integetnek teneked, hogy menjél be egy pohár borra. De be ne menj! Mer(t) ha bemész, akkor te ott veszöl. És ha nem mentél be, akkor csak mész azon az úton egyenest. És úgy intézd, hogy pont tizenkét órakerj a Tündér Ilona kastélyához, mer(t) a tündérek akkor alusszák az álmaikat. És mikor bemész, harmadik korsó bal felű(l), sárgára van festve, abba(n) van az a szemvíz; és hozzá(l) abbú(l) vizet! A legelső korsóbú(l) pedig, ide adom ezt a kulacsot, ezt meg tö(l)tsed meg énnekem; ezt meg, ebbű(l) meg nekem hozzá(l) vizet!

Hát a gyerek megfogadta a tanácsot, megköszönte az útbaigazítást. Elindú(l)t. De ráparancsó(l)t az öreg:

— Be ne menj a kocsmába!

Na, aztá(n) amint megy, mendegé(l), hát ténleg bal kéz

felű(l) ott van egy csárda. Odaér a közelibe. Má(r) megszírű(l) a lányok kigyünnnek, és integetnek neki, hívják be. Szebbtű(l) szebb lányok. Szól a zene bent.

Eh, nem megy ű be.

Megin(t) aztán elhaladta má(r) a csárdát.

— Na, milyen legény vagy? Be se mersz gyünni ide hozzánk?!

Így, úgy.

— Há(t) mit az öreg? Hát nem muszáj énnekem itt maradni.

Bement. Hát be is ment, mindjárt körű(l)fogták, itatták, etették. Elkez(d)tek kártyázni; elnyerték a pénzt, elnyerték a lovát, elnyerték a haját, mindenit, ruháját, úgyhogy egész koldusba fölöltöztették.

— Na, itt kell addig lenned, míg az adósságod ki nem fizeted!

Hát, mit vót tenni, mit se, ott maradt. Dolgozott, mint a többi szegények. Ugye kellett neki dolgozni, mint királyfinak.

Mú(l)tak a hetek, hónapok, elgyün egy esztendő; nem gyütt vissza a királyfi.

Na, behívatja a középső fiát:

— Na, fiam, a bátyád nem gyütt vissza, annak biztos valami balszerencséje lett. Hát most te menjé(l) útra, és hát te próbálj szerencsét!

Hát ugyanennek is fölnyerge(l)tek egy lovat és elindú(l)t. Pénzt vett magához, sokat, és ment.

Ugyanígy talá(l)kozott a két öreg bácsival, szóval három öreg bácsival, s megjósú(l)ták neki, hogy az öregebbik, hogy be ne menjen a kocsmába, mer(t) ha bemegy a csárdába, akkor ű is ott fog maradni, mint a bátyja.

Na, azt ű is elment, ugyanoda kerű(l)t arra a helyre. Ű is bement a csárdába; ű is úgy járt, mint a bátyja.

Hát mit csináljon, mit csináljon? Ott beszé(l)gettek: minek is tudtunk mi ide begyünni? Ezek minket tönkre-

tettek. Innen mink el nem tudunk menni sohase, mer(t) nekünk annyi pénzünk nem lesz, hogy magunkat ki tudjuk vá(l)tani itten.

Hát várták a jó szerencsét. Azt mondja:

— Gyün az öcsénk, az meg kivált minket innen.

Hát elgyütt a másik esztendő is, nem gyütt haza egyik királyfi se.

Elindú(l)t a legkisebbik. Elindú(l)t az is, az is talá(l)-kozott az öreg bácsival. Mon(d)ta neki:

— Én nem tudom, fiacskám, az utat megmondani, majd a bátyám talá(n) megmondja.

Elment az öregebbik bátyjához, az se tudta megmondani, elkül(d)te a legöregebbikhez. Na azt az is megmagyarázta, hogy:

— Erre menj, fiacskám! De be ne menj a kocsmába! Mind a két bátyád, mer(t) te is éppúgy fogsz járni, mint azok!

Hát ű má(r) be nem megy, az biztos.

Hát oda is ér a csárdához. Hívik a lányok be, integettek neki. Ő fé(l)rehajtja fejit, és rájuk se néz, csak megsarkantyúzta lovát, és megy tovább.

Beér tündérországba. Pont tizenkét óra. Odaér a Tündér Ilonának a kastélyához. Fölmegy. Hát alusznak, mindegyik. Mindjárt fogja a korsókat, és megtő(l)ti vízzel. Szóval a kulacsokat megtő(l)tötte vízzel az öregnek is, meg az apjának is.

Hamar gyün, mikor kiér, kicsit megkoccantotta a kulacsát, és fölébredtek a tündérek. Ű gyorsan a lovára fölugrott.

Mielőtt az öregtű(l) elbúcsúzott vóna, adott neki egy aranyalmát és egy vakarót és egy kendőt. Azt mondta neki az öreg bácsi:

— Nézd, fiam! Ha majd esetleg a tündérek fölébrednek, te csak hajts! Ha majd gyünnek utánad, s a Tündér Ilona maj(d) neked kiabál mindenfélét, de te vissza ne nézz,

mer(t) ha visszanezöl, a szépsége téged elbűvöl, és fogságba ejt, és azonnal széttép tégedet, mint a papirost. Há(t) má(r) majd mikor nagyon látod, hogy közel lesznek hozzád, akkor ereszd le ezt az aranyalmát! Mikor ezt leengeded, akkora köd lesz, hogy a köd, míg átérnek a ködön, te addig elhagysz hét mérföldet. És majd megin(t) közel lesznek hozzád. Hallod a hangját, hogy mindég közelebb, mindég közelebb. Akkor leengeded eztet a vakarót. És hát ez o(ly)an sűrű erdő lesz, hogy míg azon, azon az erdőn át tudnak kelni, addig te megint hét mérföldet elérsz. És mikor harmadszor is utánad érnek, akkor engedd le ezt a kendőt! Úgy fog esni az eső, dörög, villámlik, hogy űneki meg kell állni, míg az az esőszakadás el nem múlik, meg a villámlás; addig te pedig átérsz a határon. És itten majd utolérnek téged újbú(l), de te vissza ne nézz akkor se, akármit is mond a Tündér Ilona teneked, te semmit se, csak egész nyugodtan gyere! Ű neked majd mindenfélét ígér. S mindent kiabál, rosszat is, jót is. Te csak gyere, rá se hallgass, semmit!

Na aztán, de közbe(n), míg elment a tündérkastélyba, ellobta a Tündér Ilonának a kanárimadarát is az arankalicával. És annak a Tündér Ilonának a hajábú(l) szakított ki egy szálát, haját, és avval kötötte be a kanárimadárnak a száját, a csőrit, hogy ne tudjon beszé(l)ni. Na, ezt is ellopta tőle.

Hát a gyerek szerencsésen el is gyüött, hazatért. Na, aztá(n) meghozta az öregnek is a vizet, meg az apjának is a szemvizet, hát most má(r) hazafelé bemegey ű a kocsmába, és hát ott lesz az ű két bátyja, hát kivá(l)ti, hogy az is, hogy ne vesszenek örökre ottan.

Hát be is ment, fogadták a lányok. De ű nem ű(l)t le kártyázni semmit velük. Szóva(l) megitta az ű két deci borát, és kérdezte, mivel tartozik, hogy az ű két bátyját kivál(t)sa, mer(t) elviszi haza azokat is.

Nem tudom, nagyon sok aranyat mondtak, most má(r) itt vannak, egyik három éve, a másik kettő. Egyik kétszáz arany, a másik háromszáz arany.

Szerencsére a gyereknek vót annyi pénze, kifizette.

Na, azt elindú(1)tak útnak, gyűnnek. De azok gyalog, ű lóháton. Odaér az öreg bácsihoz, átadi neki a vizet.

— Na, fiacskám, te rám hallgattá(1), szót foga(d)tá(1), szerencséd is lett. De ezek a két bátyád, ezek pórú(1)jártak, mer(t) nem fogadtak nekem szót, neked kellett kiváltani őket onnan a csárdábú(1).

De meghagyta a Tündér Ilona, s azt mondta neki:

— Jó(1) van, elvitted a kanárimadaramat, elvitted szive-met is. De mához egy évre a királyi kastélytú(1) akarom, hogy egy bársonhíd legyen idáig építve. És azon itt fogsz pont mához egy évre, el fogsz gyűnni elibem. Én gyűvök az egész családdal, hozom, és átmegyek hozzád, és mint feleséged leszek.

Na, aztán, amint gyűttek, ezt így elmesé(1)te a két bátyjának, hogy ű, Tündérszép Ilona beleszeretett, és mához egy évre el kell neki menni érte és felesége lesz.

Na, jó(1) van, hát a két gyerek, amint gyűtt utána a bátyja gyalog, beszé(1)gettek.

— Te! Jó vó(1)na a mi öcsénket valahogyan elemészteni, és mink vünnénk a vizet haza, mi? Meggyógyulna az apánk. És elmenné(1) először a Tündér Ilonáér(t), de hogyha téged nem szeretne, akkor elmennék én. Hát ket-tőnk közű(1) majd valamelyiket kiválasztaná.

Hát a két testvér, összebeszé(1)tek, há(t) elemésztk a gyereket, Há(t) úgy is vót. Leű(1)t e(gy) kicsit pihenni. Azt mondják neki:

— Á(1)lj meg, öcsénk, mer(t) minekünk má(r), elfárad-tunk, fáj a lábunk, hát ülünk le e(gy) kicsit, pihenünk. Te lóháton mész.

Hát le is ű(1)tek egy szép fa alá, pihentek. Vót egy nagy kút, belenéztek. Hát víz nincs a kútba(n). Hát inni most

má(r) nem birnak inni vizet. Hát maj(d) kibírják most má(r) hazáig.

Há(t) amint leű(l)nek pihenni, az öccsük kicsit elszuny-nyadt ez a nagy fáradság után. Lefogták és kiszúrták mind a két szemit neki, és összekötték a két lábát, és beledobták a kútba, hogy innen ki ne gyüjjön, itt pusztuljon el!

Na, űk azt fogták a holmit, amit a gyerek szerzett a Tündér Ilonátú(l), ugyi, azt a vizet hozta, meg a kanárimadarat az arankalickába(n). Beérnek ketten a királyi palotába.

— Na, hála Istennek, csakhogy meggyüttetek! Hol az öcsétek?

— Hát az öcsénk, szegén, pórú(l)járt. Meghalt valahol, úgyhogy mink, mégis, minékünk sikerű(l)t elhozni a szemvizet, amitű(l) meggyógyul a szemed. Meg itt, a kanárimadarat is elhoztuk. És mához egy évre — mon(d)ták a dátumot, hogy akkorára — kell egy bársonhidat csiná(l)nunk, csiná(l)tatnunk a határszélig; és vagy én, vagy az öcsém elmegy a Tündérszép Ilona elibe, és valamelyikünknek a felesége lesz.

Na, aztán elmesé(l)ték mindent, mindjárt a király fogja a szemvizet, bekeni a szemét. Hát csuda történt: egyik szeme se nem nevetett, se nem sírt. Rendes szeme lett neki.

— Na, mégis, ez a vén boszorkán megjósó(l)ta énnem, onnan kell orvosságot hozni. Hát most hol lehet a legkisebbik fiam. Ez bánt, nagyon bánt. Majd egy óra mulva elhozitok a lánt, Tündérszép Ilonát, és nagy lakodalmat csapunk, az öcsétek meg nincs.

Hát teltek a napok, hónapok, elkezdtek a hidat csiná(l)ni, meg is csiná(l)ták pont egy évre.

De közbe(n) a gyerek ottan sovárgott, bántotta hogy hát kiszúrká(l)ták az ű szemeit, ilyenek a testvérek. Ezt nem is gondó(l)ta vó(l)na. Ű kivá(l)totta űket, és most evvel köszönték meg az ű jószágát.

Amint a gyerek ott bánkódik, sír-rí, meg fáj is neki, három sasmadár összeveri a szárnyát a kút fölött, és azt mondja az egyik:

— Szegén királyfi! Kiszurká(l)ták a bátyjai a szemit, és itt kell neki elpusztulni.

Másik azt mondja:

— Hát nagyon kár érte. Ha én vónák a helyzetibe, és ha kikerű(l)nék valamikor, hát én akasztófára húzatnám a két bátyámat.

Erre a harmadik azt mondja, a sas:

— Kikerű(l)het onnand, meg a szeme világa is megjön, csak tapogassa a kútnak az ódalát, és talál nedvességet. Amint könnyezik a kút, avval szemit kenje be háromszor, a szeme világa visszagyün; még szebb lesz, finomabb, mint vót.

Hát a gyerek ezt mind hallja. Na aztán mindjárt keresi a kút ó(l)dalát, tapogat. Hát tényleg megtalál(l)ta eztet a könnyyszerűket, amint ottan könnyezik a kút oldala. Bekeni a szemit háromszor, hát elcsudá(l)kozik magán, hogy kilát a kútbú(l), és úgy lát, minthogyha nem is hiányzott vóna neki a szeme. Tapogatja a szemit, megvan a szeme golyója, mindenféle. Hát most csak tudna innen kimenni. Há(t) nem bir kimászni. Próbá(l)kozik, nem létezik kimenni.

Amint ottan sopánkodik a kútba(n), egyszer néz föl, hát valakit lát, hogy behajul a kútba:

— Ej — azt mondja —, oly szomjas vagyok, de ebbe(n) egy csöpp víz **nincs**.

— Ki van odakint? — kikiált a gyerek.

— Szegén koldus vagyok.

— Koldus vagy, én meg királyfi vagyok. Ha kihúzol, kapsz tülem háromszáz aranyat és a ruhámat átadom te-neked, te meg odaadod a koldusruhádat énnekem.

— De hogy húzzalak én téged innend ki?

— Hát akárhogyan is, csinálj venyigébű(l) kötelet, kosarat és húzzál ki!

Hát szegény koldus hozzáfogott, szedte venyegét, csinálta a köteleit, megcsinálta a kosarat. De még mindég hiányzott pár méter. Mondja: még nem ér le. Megint font hozzá. Na, annyira aztán, leért a fenékre, beleű(l)t a királyfi, és kihúzta a koldus.

— Na, amit ígértem, meg is adom. Itt van a háromszáz arany, itt a ruhám. Te vetkőzz le tiedbű(l), én meg a tiedbe öltözök. És erre és erre, ebbe a városba gyere el! Majd egy év mú(l)va én király leszek megin(t). Te csak ott tartózkodjál(l), én, a köré a kastély köré, én téged mindég segíteni foglak. És ha pedig király leszek, akkor bekerű(l)sz a királyi udvarba, azt neked többet koldúnyi nem kell menni, meglesz az éllemed, öregségedre, lakásod, mindened.

Így elvá(l)tak egymástú(l), elbúcsúztak.

Hát ez mint most koldus, ment a királyfi haza, a városába. Szakálla megnőtt neki, bajsza megnőtt neki. Láti a hidat is, má(r) megcsinálták.

Na, mindegy. Majd vári űtet a Tündér Ilona, de nem az lesz.

— Nem én leszek, akit vár, hanem a két bátyám. Majd hát az elintézi űket.

Na, jó(l) van. A gyerek meg bement a királyi kastélyba, és bekéretőzött, hogy űtet fogják meg istállószolgának.

Hát be is fogadták. Hát a lovakat ű etetgette, itatgatta, trágyázott alólik, mindent dolgozott, mit parancsó(l)tak neki. Nem ismerték föl, hogy az ű családjikba való.

Na, eljött az egy esztendő. Mondí aztán a solgának a legöregebbik királyfi:

— Na, nyergeld föl ezt és ezt a lovat nekem, és én megyek a Tündérszép Ilonáér(t)! Majd meglátod, micsoda nagy lakodalom lesz itten!

— Hát, felséges királyfi, szerencséje van. Menjen! Én má(r) oda úgyse juthatok.

Elindú(l)t a gyerek, legöregebbik királyfi. Má(r) messzire ű(l) látta a Tündér Ilona: ez nem az.

Odaér, mondja a gyerek:

— Na, szivemnek szép szerelme, meggyüttem érted.

— Takarodj, te disznó! Mit csinál(l)tá(l) az öcsédnek?
És el merté(l) még értem gyünni?

Avval megfordult a királyfi, és elment vissza.

Mondja az öccsinek, középsőnek:

— Eredj, öcsém! Talá(n) majd téged fogad.

Elmegy az is. Azt is lehor(d)ta mindenfélének.

Ez alatt az idő alatt, vót az istállójukba(n) egy nagyon sovány lovacska, úgy hogy avval nem is nagyon törődött senki se. A gyerek, ez meg, de ez se tudta, hogy milyen ló az, ugy-e, hát gondozta. Látta, hogy nagyon sovány; nem etette senki.

Hát ű aztán kez(d)te etetni, abrakú(l)ta, zabó(l)ta jól, minden. Hát a ló kicsit helyregyütt. Az utolsó nap, mikor aztá(n) má(r) mentek a Tündérszép Ilona elibe, elment a középső bátyja is. Megszólalt a csikó:

— Na, jó gazdám, hát látom, hogy hűséges vótá(l) hozzám, most eredj a zaboskamarának a padlására. Ott van egy nyereg, azt hozd le, és ott van egy kard is, azt is hord le a padlásrú(l)! És a kardot köst az ó(l)daladra, a nyeret meg tedd a hátamra! És én leszek arantá(l)tos. A nyereg arany lesz, a kardod arany lesz. Terajtud o(ly)an díszes ruha lesz, hogy még a Tündérszép Ilona se fog rád ismerni, csak a hangodrú(l).

Na, aztán mikor visszagyütt a középső bátyja is:

— Most engem úgy vezess ki — azt mondja a ló —, észre ne vegyenek! Kiérünk a városbú(l), akkor majd én aranyáltossá változok.

Úgy is történt. Kiérték a városbú(l), a ló csak megrázódott, aranyszőrű táltos lett, aranynyereg rajta, amit rá-tett. Az ó(l)dalán aranykard a hüvellyel, gyönyörű szép ruha rajta, királyi sisak. Fö(l)lú(l)t a hátára. Azt mondja neki a ló:

— Na, édes gazdám, most hogy menjünk. Mint a szél, vagy a gondolat?

— Úgy menjünk, hogy neked se legyen bajod, de nekem se!

Na, alighogy ezt kimond()ta, a ló fölszá(ll)t, abba(n) a pillanatba(n) ott termettek a Tündérszép Ilona előtt, odaértek.

— Na, szivemnek szép szerelme, megérkeztem érted. Ha szeretsz, most gyere!

— Téged vártalak, mer(t) tudtam, hogy elgyüössz értem. Azt is tudtam, hogy kigyüössz a kútbú(l), mer(t) azt a három sast én kű(l)dtem oda, hogy neked tanácsot adjanak, és meg is fogadtad a tanácsaikat, és így kikerü(l)té(l).

Na, aztá(n) akkor összeölelkeztek, megcsókú(l)ták egymást. Elmentek szépen haza.

Mikor visszaérnek, látí a király, hogy meggyütt a legkisebb fia Tündérszép Ilonával. Két bátyja csak elkezdett sápirozni, színt változtattak: mi lesz most itten? Az ű öccsük életbe(n) van, nem halt meg! Ők azt hitték, má(r) réges-régen meghalt az a kútba(n). A szemeit kiszúrták. A szeme is megvan neki, él is és itt van!

Na, ez nem szó(l)t semmit a bátyjának, egyiknek se. De a kanárimadár, az se szó(l)t addig, még a Tündérszép Ilona be nem gyütt a kastélyba. Hiába kötötték ki a csőrit neki, nem énekelt. Na, azt mikor megérkezett Tündérszép Ilona, a kanárimadár mindjárt elkezdett énekelni. Mondja aztán a király is, az öreg:

— Na, hála Istennek, csakhogy meggyütt a legkisebbik! Fiamat annyira vártam és szerettem, és meghozta Tündérszép Ilonát. Amit a két bátyád emlegetett, hogy űk mennek el érte, és tied lett.

Azt mondja a Tündérszép Ilona:

— Igen, felséges királyom, elgyüttem, de nem a két fiadnak a kedviér(t), ennek a kedviér(t). És tudd meg őszintén, hogy a te fiaid, ez a kettő, ezek nem másra valók, mint kötélre. Amíg az öccsük kivá(l)totta a kocsmába(n) űket, amég ott elzüllöttek, elaljasodtak, nem tudtak any-

nyit dolgozni még az élelmükér(t) se, amit megettek, és mikor ez kivá(l)totta, gyűttek haza, útközbe(n) összebeszéltek és kiszurká(l)ták a fiát, a szemit a fiadnak, és bele-dobták ebbe a nagy kútba itten, és itt szenvedett. Én kül(d)tem három sasmadarat, akik tanácsot adtak neki, hogy mivel gyógyítsák a sze . . . , mivel gyógyítsa a szemit, és így kerű(l)t ez, kerű(l)t ki a kútbú(l), és így maradt életbe(n). De hát előgyütt értem, és előgyüttem vele. Most pedig ítélkezz, hogy mit érdemel a két fiad?

Gondoskodik a király, azt mondja:

— Mászt nem érdemel, mint két szilajcsikónak a farkára kötni egyiket is, meg a másikat is, és kétfelé repeszteni, és a városnak mind a kettőt két ellenkező sarkára kiszegelni, hogy onnan hordják el a varnyak, és ott pusztuljanak el örökre! Múljon még a nevük is ki, ne is halljunk többet, hogy vót két királyfi, aki ilyen csudát csiná(l)tak: az öcsüknek a szemit kiszurká(l)ták!

Itt a vége, kész!